

ZALECENIE RADY**z dnia 8 lipca 2014 r.****w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro**

(2014/C 247/27)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 136 w związku z art. 121 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Obecna sytuacja gospodarcza w strefie euro charakteryzuje się stopniowym, choć wciąż niestabilnym, ożywieniem koniunktury. W 2013 r. i na początku 2014 r. inflacja w strefie euro wyraźnie spadła, a jej wzrost w okresie objętym prognozą ma być powolny wskutek zastoju, a także w wyniku korekt cen względnych w gospodarkach najbardziej narażonych i wcześniejszego wzrostu kursu wymiany euro. Co więcej, mimo że ożywienie daje się zauważyć na coraz większym obszarze, rozbieżności między państwami członkowskimi, których walutą jest euro („państwami członkowskimi strefy euro”) są nadal znaczne.
- (2) Strefa euro jest czymś więcej niż tylko sumą tworzących ją państw. Kryzys gospodarczy i finansowy wyraźnie pokazał łączące je bliskie powiązania i uwypuklił konieczność wprowadzenia ściślejszej koordynacji polityki budżetowej, finansowej i strukturalnej państw członkowskich strefy euro, tak aby zapewnić spójny kurs polityki dla całej strefy. Podpisując w dniu 2 marca 2012 r. Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, państwa członkowskie strefy euro zobowiązały się do wprowadzenia pakietu dalekosiężnych reform oraz koordynacji polityki. Wejście w życie w 2013 r. rozporządzeń wchodzących w skład tzw. dwupaku⁽³⁾ przyczyniło się do dalszego zacieśnienia koordynacji polityki budżetowej i gospodarczej w strefie euro. Państwa członkowskie strefy euro ponoszą szczególną odpowiedzialność za skuteczne wdrożenie nowych zasad zarządzania. Wymaga to większej presji ze strony innych członków, sprzyjającej wdrażaniu reform krajowych i ostrożnej polityce budżetowej, dokładniejszej oceny tych reform z perspektywy strefy euro, ograniczenia ewentualnych skutków ubocznych dla innych państw strefy oraz wspierania polityk mających szczególne znaczenie dla dobrze funkcjonującej UGW. Wymaga to również właściwej komunikacji w odniesieniu do strategii strefy euro.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (3) Ze względu na wysoki stopień powiązania między państwami członkowskimi strefy euro, takie skutki uboczne związane z wdrożeniem reform strukturalnych mogą być istotne i należy je brać pod uwagę, aby zapewnić optymalny kształt polityki i jej optymalne wdrożenie zarówno w poszczególnych państwach członkowskich strefy euro, jak i na całym jej obszarze. Na przykład większa zgodność działań związanych z wdrażaniem reform ułatwiłaby zapewnienie niezbędnej konwergencji między państwami członkowskimi. Kluczowe znaczenie w tym względzie mają prowadzone na wczesnym etapie dyskusje na temat planów reform w państwach członkowskich strefy euro na podstawie istniejących praktyk, a także skuteczne wdrożenie procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej.
- (4) Jednym z kluczowych wyzwań politycznych, przed którymi stoi strefa euro, jest obniżenie długu publicznego poprzez zróżnicowaną, sprzyjającą wzrostowi politykę budżetową połączoną ze stymulowaniem potencjału wzrostu strefy euro i ze zwalczaniem społecznych skutków kryzysu. Dzięki wysiłkom konsolidacyjnym włożonym w ostatnich latach sytuacja budżetowa w strefie euro poprawiła się, ale w przypadku szeregu państw członkowskich strefy euro należy kontynuować korektę budżetową, aby obniżyć bardzo wysokie zadłużenie. Wszystkie państwa członkowskie strefy euro powinny podnieść jakość finansów publicznych w celu zwiększenia wydajności i zatrudnienia.
- (5) Inwestycje w strefie euro wyraźnie spadły w początkowej fazie kryzysu, a ich poziom nie powrócił jeszcze do długoterminowej średniej. Słaby wzrost inwestycji wynika z połączonego wpływu zmniejszania zadłużenia w sektorze prywatnym, rozdrobnienia rynku finansowego i niezbędnej konsolidacji budżetowej, która doprowadziła do zmniejszenia inwestycji publicznych. Zwiększenie inwestycji w infrastrukturę i umiejętności jest niezbędne, aby utrzymać ożywienie koniunktury i wesprzeć potencjalny wzrost gospodarczy. Duża część tych inwestycji musi pochodzić z sektora prywatnego, ale organy władz publicznych mogą odegrać istotną rolę w zapewnieniu sprzyjających warunków.
- (6) Przepływ kredytowy do gospodarki realnej w strefie euro jest wciąż zduszony, a rozdrobnienie rynku finansowego – nadal wysokie pomimo niższej presji na dług publiczny. Dostęp do finansowania, szczególnie dla MŚP, wciąż jest utrudniony w wielu państwach członkowskich, co może być zagrożeniem dla ożywienia koniunktury. Konieczne są zatem inicjatywy zmierzające do przywrócenia przepływu kredytowego, pogłębienia rynków kapitałowych i wzmocnienia finansowania gospodarki w perspektywie długoterminowej. Takie działania jak ukończenie naprawy bilansów banków, dalsze wzmocnianie buforów kapitałowych, tam gdzie to jest nadal potrzebne, oceny jakości aktywów i testy warunków skrajnych pomagają we wskazaniu istniejących nadal słabych punktów i zwiększeniu zaufania do całego sektora. W tworzeniu unii bankowej dokonano znacznych postępów, w szczególności takich jak ustanowienie jednolitego mechanizmu nadzorczego oraz porozumienie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- (7) Kryzys finansowy odsłonił pewne luki w strukturze unii gospodarczej i walutowej. W dniu 28 listopada 2012 r. Komisja przedstawiła plan działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej, aby zapoczątkować tym samym europejską debatę w tej sprawie. W dniu 5 grudnia 2012 r. przewodniczący Rady Europejskiej, w ścisłej współpracy z przewodniczącym Komisji Europejskiej, przewodniczącym Eurogrupy i prezesem Europejskiego Banku Centralnego, przedstawił sprawozdanie oparte na szeregu punktów planu działania Komisji, określające ramy czasowe oraz etapy procesu tworzenia unii gospodarczej i walutowej. Parlament Europejski wyraził swoją opinię w rezolucji z dnia 20 listopada 2012 r. Od tego czasu poczyniono znaczne postępy. Rada Europejska przedstawiła kolejne opinie w grudniu 2013 r. Dalszy rozwój UGW będzie wymagał stopniowej realizacji działań, łączącej dyscyplinę i solidarne podejście. W tzw. sześciopaku⁽¹⁾ i dwupaku przewidziano pierwszy przegląd ich wdrażania jeszcze przed końcem 2014 r.

(¹) Rozporządzenie Rady (UE) nr 1177/2011 z dnia 8 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 33); dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 1); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1174/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie środków egzekwowania korekty nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej w strefie euro (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1175/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 12); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

NINIEJSZYM ZALECA państwom członkowskim strefy euro podjęcie, indywidualnie lub wspólnie, nie naruszając kompetencji Rady w odniesieniu do koordynacji polityki gospodarczej państw członkowskich, ale w szczególności w kontekście koordynacji polityki gospodarczej w ramach Eurogrupy, następujących działań w latach 2014–2015:

1. Wspieranie i monitorowanie, w ścisłej współpracy z Komisją, wdrażania reform strukturalnych w tych obszarach, które są najistotniejsze dla sprawnego funkcjonowania strefy euro, tak aby wesprzeć wzrost i konwergencję oraz korektę nierównowagi wewnętrznej i zewnętrznej. Ocenę i wspieranie postępów w realizacji zobowiązań dotyczących reform w państwach członkowskich strefy euro, które borykają się z nadmiernymi zakłóceniami, a także we wdrażaniu reform w tych państwach członkowskich strefy euro, w których występują zakłócenia wymagające zdecydowanych działań, w celu ograniczenia negatywnych skutków ubocznych w pozostałej części strefy euro. Zachęcanie do kontynuowania właściwej polityki w państwach odnotowujących dużą nadwyżkę na rachunku obrotów bieżących, tak aby przyczynić się do pozytywnych skutków ubocznych. Regularne odbywanie dyskusji merytorycznych na temat reform strukturalnych na rynku pracy i rynkach produktowych mogących przynieść istotne skutki uboczne, przy skoncentrowaniu się na zmniejszeniu wysokiego klina podatkowego w odniesieniu do opodatkowania pracy i na reformie rynków usług.
2. Koordynację polityki budżetowej w państwach członkowskich strefy euro, w ścisłej współpracy z Komisją, w szczególności podczas opracowywania projektów planu budżetowego, tak aby zapewnić spójny i sprzyjający wzrostowi kurs polityki budżetowej w całej strefie euro. Poprawę jakości i stabilności finansów publicznych poprzez priorytetowe traktowanie inwestycji materialnych i niematerialnych na poziomie krajowym i unijnym. Dopilnowanie, by została zapewniona silna rola krajowych przepisów budżetowych, w tym krajowych rad budżetowych.
3. Zapewnienie odporności systemu bankowego, przede wszystkim przez podjęcie niezbędnych działań w następstwie oceny jakości aktywów i testów warunków skrajnych, a także przez wdrożenie przepisów dotyczących unii bankowej oraz kontynuowanie prac przewidzianych na okres przejściowy jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Stymulowanie inwestycji w sektor prywatny oraz zwiększenie wpływu kredytowego do gospodarki poprzez działania służące poprawie dostępu MŚP do kredytów, pogłębieniu rynków kapitałowych, odbudowie rynku sekurytyzacji, w oparciu o propozycje i terminy określone w komunikacie Komisji w sprawie finansowania długoterminowego gospodarki europejskiej.
4. Kontynuowanie prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej oraz przyczynienie się do poprawy ram nadzoru ekonomicznego w ramach przeglądów przewidzianych na koniec 2014 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 lipca 2014 r.

W imieniu Rady

P. C. PADOAN

Przewodniczący
